

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreuiatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus III. De Simonia, & ne aliquid pro Spiritualibus exigatur, vel
promittatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63462)

multa §. librarum auri. l. 3. inf. ff. de Praem-
 catione. Hodie tamen arbitraria, imò nulla; cum
 Judex teneatur ex officio novum Inquisitionis
 Processum instituire.

TITULUS III.

*De Simonia, & ne aliquid pro spi-
 ritualibus exigatur vel promit-
 tatur.*

SUMMARIUM.

1. 2. Quid, & quotuplex sit Simonia.
3. Merx illius est res spiritualis.
4. Ex quibus titulis possit dari & accipi temporaria
 pro spirituali licitè.
5. Mercis locum etiam obtinent res spirituales con-
 nexæ.
6. 7. An, & quando res consecrata vel benedicta
 vendi possint.
8. Beneficia Ecclesiastica, Decima &c. sine Simonia
 Juris Naturalis.
9. Pretium Simoniacum quid & quotuplex.
10. 11. 12. Quale debeat intervenire Pactum,
 committatur Simonia. An tale sit promissum
 gratitudinis: vel, si temporale habeat ratio-
 nem motivi, vel finis, vel compensationis gra-
 tuitæ respectu spiritualis.
13. An Pactum, si fictum sit, constituat Simoniam.
14. 15. Quando committatur Simonia in Promissione
 Beneficiorum. Ubi de Simonia Confessio
 tiali.

16. 17. Quando committatur circa Ingressum Religionis.
18. Qua Simonia habeat pœnas, &
19. 20. 21. Quas, quæ committitur circa Ordinationem, Ingressum Religionis, & Beneficia.
22. An eas etiam contrahant ignorantes.
23. Qualiter Pactum Simoniacum sit nullum.
24. An res Simoniacè acceptæ debeant restitui.
25. Quis sit Judex, & qua probatio Simonia.
26. Quis absolvere, & dispensare in pœnis Simonia valeat.

Simonia à Simone Mago, qui Spiritum S. vel potestatem dandi aliis dona Spiritûs S. pecuniâ sibi comparare voluit ab Apostolis Act. 8. nuncupata cum *gl. in pr. caus. 1. q. 1.* & S. Thoma 2. 2. q. 100. art. 1. definitur esse *studiosa voluntas emendi vel vendendi aliquid spirituale, vel spirituali annexum.* Sensus est, quòd sit *Sacrilegium, quo res spiritualis, vel spirituali annexa, commutatur pro re temporali per conventionem, seu per pactum, vel contractum emptionis-venditionis, aut alium quemcunque, onerosum, & non merè gratuitum.* Unde tria ad Simoniam propriè dictam essentialiter sunt necessaria. 1. Res spiritualis, vel spirituali annexa, quæ quasi *merx* est. 2. Res temporalis, quæ datur pro illa tanquam *pretium.* 3. *Conventio aliqua, vel pactum, tacitum aut expressum, aut saltem actus voluntatis, obligare intendens ad commutandum spirituale pro temporali; in eo enim consistit turpitudine Simoniæ quòd quis res spirituales & sacras adeò vilipendat, ut eas pro temporalibus & profanis*

comparari posse vel perversè exstimet, vel ma-
tiosè comparare attentet, aut negotiari & in con-
tractum deducere velit; hoc enim pacto profane-
tur & injuriosè tractatur res spiritualis. Est cri-
men gravissimum, nec patitur parvitatem ma-
riæ, atque in SS. Canonibus sæpe vocatur *hæresis*
Simoniaca, item *pestis* &c. Merx spiritua-
lis & pretium temporale sunt *materia* Simoniae.
conventio autem vel pactio aut contractus est *for-
ma*. De quibus ponemus ordine nostras asser-
tiones, priùs tamen notandum,

- 2 Simoniam dividi in eam, quæ est *Juris Divini*
ac Naturalis, nempe ab ipso DEO ob intrinsecam
malitiam prohibita, ut si res spiritualis pro tempo-
rali veniat in æstimationem, contractum, & com-
mutationem, v. g. si promittatur vel detur pecu-
nia pro sacris reliquiis, Sacramento Baptismi, Sa-
crificio Missæ &c. Atque in eam, quæ est *for-
mæ Juris Ecclesiastici*, nimirum Jure Ecclesiastico ma-
tium prohibita ex motivo Religionis, & sub specie
Simoniae Juris Divini, propter periculum & spe-
ciem ejusdem Simoniae, ut si res spiritualis con-
trahatur re spirituali permutetur aliter, quàm velis Ec-
clesia, v. g. beneficium Ecclesiasticum cum alio
beneficio sine auctoritate Superioris: vel tempo-
ralis pro temporali, v. g. si officia ad rerum Ec-
clesiæ administrationem, custodiam &c. per pecu-
niam pecuniâ comparentur: vel aliquid prohibe-
tur propter speciem Simoniae, v. g. ne examinandi
res in Concursu quidquam, etiam *gratuito* obla-
tum, accipiant. Et hæc Simonia Juris merè Ec-
clesiastici, quia non intèrvenit pactum de re spiri-
tuali danda pro temporali, in rigore & univocè

Simo-

Simonia non est, sed solum analogicè, fictione & equiparatione Juris. Dividitur 2. in Mentalem, Conventionalem, & Realem. *Mentalis* vocatur non ideo, quasi in sola mente seu proposito interno dandi temporale pro spirituali, vel vicissim, consistat, sed ideo, quia prava intentio, qua quis re ipsa aliquid facit, vel dat v. g. temporale, ut alterum obliget, moveat, vel alliciat ad dandum vel conferendum spirituale, exterius non exprimitur, & nec pactum tacitum nec expressum intèrvenit. *c. ult. h. t.* Neque dicas, Simoniam essentialiter involvere pactum. *R.* enim, sufficere pactum inchoatum & imperfectum; aliàs, si pactum completum requireretur, non posset ex una tantum parte committi Simonia, velut tamen Simon Magus solus commisit, non Apostoli, à quibus emere voluit dona Spiritus S. nam in tali intentione, licet exterius non manifestata, obligandi alterum per dationem temporalis ad reddendum spirituale, jam satis reperitur malitia Simoniae. *Conventionalis* consistit in mutua conventionem, seu pacto, expresso vel tacito, de dando spirituali pro temporali, vel vicissim de dando temporali pro spirituali. Si ex neutra parte facta est traditio rei temporalis, vel spiritualis, est *purè* conventionalis, si ex alterutra traditio & executio facta est, *mixta* appellatur. *Realis* demum & completa præter pactum involvit simul traditionem ex utraque parte, v. g. si Titius 100. aureos, quos promisit pro obtinenda præsentatione ad beneficium, jam actu dedit, & alter præsentationem ad beneficium actualiter fecit, Simonia evadit realis & completa; involvit itaque traditionem, saltem inchoatè, ex utraque parte.

Kk 5

Dico

- 3 Dico I. Mercem in mercatura Simoniaca constituit res spiritualis, seu quæ non solum corporis expers, sed etiam aliquo modo supernaturalis est, vel ad DEI honorem ordinata, vel ad spirituales animarum salutem: cujusmodi sunt in triplici classe, aliqua enim sunt *formaliter* & intrinsece spiritualia, uti gratia sanctificans, gratia gratis data, dona Spiritus S. virtutes: alia *causaliter*, & mirum ordinata ad producendum effectum supernaturalem & spirituales, uti Sacramenta, benedictio & potestas Ecclesiastica, consecrationes benedictiones aquæ, numismatum, templorum &c. & alia *effective*, quia sunt effectus causæ vel potestatis spiritualis, uti actiones piæ, preces & orationes, functiones sacræ, v. g. baptizare, Missæ legere, absolvere à peccatis, aut censuris, conferre Ordines, administrare Sacramenta, dispensare à voto, officia Divina celebrare, Verbum DEI predicare, miracula facere &c. Proin si pro his & similibus daretur vel exigeretur aliquid temporale tanquam pretium, committeretur Simonia iuris Divini seu Naturalis. Communis & certa ex natura Simoniæ. & c. 1. 8. 9. 10. 14. 21. 24. 36. 38. 42.
- 4 Si tamen temporale non daretur vel acciperetur per modum pretii, sed vel I. titulò *sustentationis*; cum ipse Christus Luc. 10. & S. Paulus 1. Cor. 9. velit eos, qui aliis ministrant spiritualia, ab his recipere temporalia ad sustentandam vitam de altari & Evangelio vivere, qui deserviunt altari & Evangelium annuntiant, imò ipsa natura dicit, mercedem & alimenta deberi Operariis alienam utilitatem temporalem vel spirituales laborantibus. Vel 2. titulò *laboris extrinseci*, &c.

aliunde non debiti ex officio, contractu, fundatione &c. ut si longius iter deberet facere sacerdos, vel negligere suas functiones alias, ut pro altero Missam faciat in sacello per integram horam v. g. distante. *Extrinfeci*, inquam; nam labor *intrinfecus*, qui vel est ipsa functio sacra, vel ab ea inseparabilis, reique spirituali concomitanter annexus, uti v. g. est induere vestes sacras, accedere ad altare, pronuntiare verba, infumere tempus &c. sine quibus v. g. Missa celebrari, administrari Sacramenta, haberi concio &c. nequeunt, temporale pretium non admittit. Vel 3. titulò *gratitudinis*, ad quam (licet indeterminatam, sive exhibendam vel per temporale vel per spirituale, prout ei libuerit) recipiens ab altero spirituale obligatur Jure Naturali & aliunde. Vel 4. titulò *consuetudinis*. c. 42. cit. aut *ordinationis* à legitimo Superiore Ecclesiastico factæ: quo pacto licitè recipiunt Parochi aliquid pro sepultura, assistentia Matrimoniali, administratione Sacramentorum &c. modò absit animus Simoniacus, & violentia, v. g. talia præstare nolentis, nisi se priùs securum reddat de temporali recipiendo, aut altercantis de stipendio &c. Vel 5. titulò *redimendæ vexæ*, ut si quis justè peteret, v. g. administrari sibi Sacramentum pœnitentiæ, hostiam consecratam ab hæretico, illam injuriosè tractante &c. nec obtinere sine pecunia valeret, hanc dare ex sua parte licitè posset; cum non daret ut pretium, sed tanquam medium ad tollendam alterius malitiam.

Objic. I. Sacramentorum administratio consistit in actionibus Naturalibus: sed pro his sine Simonia dari potest pretium temporale: ergo.

2. Canonici accipiunt distributiones quotidianæ pro præsentia in Choro & officiis Divinis: Religiosi munera temporalia pro suis orationibus: Clerici pecunias pro habendis concionibus, sacrificiis Missæ &c. sed hos omnes nemo damnat Simonia. 3. In Curia Ramana exiguntur pecuniae pro dispensationibus forum externum spectantibus: ergo pro actibus jurisdictionis Ecclesiasticæ saltem fori externi potest temporale peti & accipi sine Simonia. 4. Contra Jus Naturale & Divinum non habet locum consuetudo: ergo neque in Simonia Juris Naturalis & Divini: in nõ consuetudo aliquid accipiendi pro sepultura Sacra, conferendis Sacramentis &c. disertè reprobatur *de 9. h. t.* ergo consuetudo non est titulus legitimus aliquid accipiendi temporale pro actione & functione spirituali. 5. Qui promittit vel datur pecunias ad redimendam vexam, immediate quidem intendit removere injustum impedimentum, mediatè tamen per hujus remotionem obtinet spirituale per pecunias: atqui Simonia committitur etiam ab eo, qui tantùm mediatè sibi procurat spirituale per temporale, ut patet in eo, qui alterius preces, & per has consequitur beneficium v. g. Ecclesiasticum.

¶ ad 1. *N. ma.* illæ enim actiones ex institutione Christi ordinatæ sunt ad conferendam gratiam supernaturalem, consequenter sunt actiones spirituales & supernaturales. Ad 2. Illi accipiunt temporalia non tanquam pretium, sed tanquam stipendium titulò sustentationis, vel titulò consuetudinis aut ordinationis Episcopi &c. tanquam elemosynam gratis oblatam. Ad 3. Illa

Illæ pecuniæ exiguntur vel ad sustentandos Officiales Curia Romanæ, vel titulô pœnitentiæ illis injunctæ, qui ob delictum contraxerunt inhabilitatem aliquam, & ab ea per dispensationem liberari volunt, vel ut applicentur ad causas pias, v. g. ad redemptionem captivorum, alimenta pauperum &c. in quas commutatur per dispensationem obligatio, per eam tollenda, vel ut rariùs petantur dispensationes, utpote quæ sunt odiosæ, & vulnera legum. Ad 4. Hujusmodi consuetudo non repugnat Juri Naturali aut Divino, cum vi illius non accipiatur temporale tanquam pretium pro spirituali, sed ex alio titulo, v. g. sustentationis, quæ debetur laborantibus in aliorum utilitatem, licet aliunde habeant, unde vivant, quia hoc per accidens est. Adde, quod *Reditus stola*, ut vocant, seu ea, quæ Parochi exigunt pro administratione Sacramentorum, celebratione Missarum, sepulchris &c. successerint Decimis personalibus, quæ Parochis aliunde, nisi per consuetudinem essent abrogatæ, deberentur in sustentationem. In *tit. cc.* reprobatur consuetudo, vel non legitime præscripta, vel quæ aliunde redditur irrationabilis, v. g. per exactionem nimis cupidam, violentam, excessivam consuetudinis aut ordinationis seu statuti, consequenter indicantem animum Simoniacum. Ad 5. *dist. Min.* Simonia committitur etiam ab eo, qui tantum mediata sibi per temporale procurat spirituale, si intendatur spirituale per temporale tanquam per se ordinatum ad obtinendum spirituale. *C. min.* si intendatur spirituale per temporale, velut per accidens ordinatum ad
 obti-

obtinendum spirituale, uti redemptio iniqua
vexæ, & remotio iniusti obicis. *N. min.*

5 Dico 2. Mercis locum in hac impia mercato
etiam obtinet res spirituali annexa. Quod re-
tequam probetur, notandum est, triplici modo
posse aliquid in se temporale annecti spirituali.
1. *Antecedenter*, quando res temporalis præ-
ponitur, & ordinatur ad aliquid spirituale: sic
Ecclesiæ & templa, calices, patenæ, vestes & ve-
sa sacra, paramenta Ecclesiæ, oleum & chrysa
&c. quæ in se sunt quid temporale, per consecra-
tionem vel benedictionem ordinantur ad Sacri-
ficium, Sacramenta, rem Divinam peragendam.
Rosaria ad preces, numismata ad devotionem, præ-
sentandi ad beneficium, & jus eligendi ad Pre-
laturam Ecclesiasticam, imò ipsa præsentatio
electio ad officium sacrum, Dignitatem Ecclesi-
asticam, ceremoniæ sacræ & Sacramentalia ad Sacri-
ficium Divinum &c. Adeoque omnes res consecra-
tæ vel benedictæ &c. sunt antecedenter annexæ
spirituali. 2. *Concomitanter*, quæ nimirum per
intrinsecam necessitatem sunt conjuncta rei spiri-
tuali, uti labor corporis, & omnis actio, sine qua
exerceri non potest functio sacra vel spirituale.
v.g. administratio Sacramentorum, celebratio Mis-
sæ, prædicatio Verbi Divini &c. 3. *Consequenter*,
quando scilicet aliquid temporale tanquam effectus
præsupponit causam spiritualement: sic Decima
(quod etiam referas oblationes) beneficia Ecclesiastica,
quæ sunt jus percipiendi res & fructus temporales,
quia tamen præsupponunt officium spirituale
quam causam, propter quam conceduntur. De-
ma

mae & beneficia Ecclesiastica, & cui officio annexum est jus percipiendi temporalia, rectè dicuntur rei spirituali consequenter annexa. Jam de antecedenter annexis spirituali, si in concreto sumantur unà cum consecratione &c. scilicet res consecrata & benedicta &c. quæ vocantur *Sacramentalia permanentia* (sicut *transseuntia* sunt ipsa consecratio, benedictio, ceremoniæ sacræ, exorcismi &c.) probatur assertio ex *can. si quis objecerit. 7. & seq. item can. 12. caus. 1. q. 3. c. 16. 36. h. t.* Concordat Jus Civile, quod in *§. 8. Inst. & l. 6. §. 2. ff. de Res. divis. l. 83. §. 5. ff. de V. O.* res sacras extra humanum commercium ponit. Ratio petitur ex *can. si quis. cit.* ubi habetur, quod, *quisquis horum alterum vendit, sine quo nec alterum provenit* (ut est Ecclesia vel alia res consecrata vel benedicta) *neutrum invenditum derelinquat.* Et additur: *nullus igitur emat Ecclesiam, vel Prabendam, vel aliquid Ecclesiasticum.* An verò quoad materiam vel formam artificiosam, vendi possint & in abstracto, dicemus postea. De concomitantè annexis jam satis paulò ante declaratum est, quod sint actiones spirituales, adeoque sine Simonia non vendibiles, & pretium non recipiant. De consequenter annexis, quamdiu nimirum manet annexio, & autoritate Summi Pontificis, per quam facta est, non fuerit sublata, patet ex *can. 3. caus. 1. q. 1. can. si quis. cit. c. 27. 33. h. t.*

Quæres, an res consecratæ vel benedictæ in abstracto & quoad materiam vel formam, quam habent & retinent fortè pretiosam, v. g. calices, templa &c. vendi nequeant? R. cum S. Thoma 2. 2. q. 100. a. 4. Suar. & communi Theologorum & recentioribus Canonistis contra Panormit. & antiqui-

tiquiores Canonistas, ac recentiore P. Placido Böckn *h. t. n. 15. seqq.* possunt vendi, modo propter benedictionem vel consecrationem vel orationem, quem habent ad spirituale, non augeatur pretium. Ratio est 1. quia, quæ antea annexa spiritualibus, ex una non amittunt per connexionem suam valorem intrinsicum pretio æstimabilem quoad materiam, & formam artificiosam, ex altera verò parte benedictio vel consecratio non ita censetur annexa, ut in æstimatione materiali per intentionem ementium & vendentium parari nequeat. Id quod confirmatur 2. ex praxi cum jure patronatûs annexo rei temporali v. g. castro aut universitati bonorum, quæ jure omnes sine Simonia vendi potest, ita ut jus patronatûs quoque transeat ad emptorem. per *c. 7. Jur. Patron.* Adde, quòd juxta *can. 13. can. 7. caus. 12. q. 2.* possit Ecclesia calices & paramenta consecratos vendere alteri. Roboratur 3. ex praxi & à nemine improbata consuetudine, quæ passim videmus, numismata, imagines cereas, Rosaria benedicta vendi, nempe secundum materiam, & sumptibus, labore, curâ, itinere, & quibus comparari vel asportari non poterant, pretium imputatis. Notant tamen DD. ut, si calices vasa aut paramenta sacra vendantur Laicis sacri usûs, ad quem destinata sunt, non capiunt prius confringantur vel dissolvantur, ut si amittunt consecrationem vel benedictionem: quod tantum de numismatis, Rosariis &c. non procedit, quia eorum usus etiam ad Laicos pertinet.

7 *Objic. 1. ex can. si quis cit. ubi disertè prohibetur, ne templum vel Ecclesia marcialis*

alia res, semel ad usum Divinum deputata, ematur vel vendatur. Concordant *c. 8. 9. 16. 36. b. t.* ubi etiam contrariæ consuetudines reprobantur. Item Jus Civile *§. 8. Inst. & l. 6. ff. de Rer. div. l. 83. cit.* ergo. 2. Oleum & Chryisma sacrum nec quoad materiam vendi absque Simonia potest. *can. 102. caus. 1. q. 1. c. 16. & 36. cit.* ergo nec aliæ res benedictæ aut consecratæ. 3. Spirituali *consequenter* annexa uti beneficia, vendere est Simoniacum. *can. si quis cit. c. 34. de Sim. c. 4. 6. fin. de Pact.* ergo & *antecedenter* annexa. 4. Et si materia. v. g. calicis, in se sit res temporalis, in sensu tamen composito consecrationis, vi cujus unice refertur ad aliquid spirituale, nempe ad Sacrificium, fieri nequit, ut dicta materia calicis fiat obnoxia commercio humano. R. ad 1. Illi textus explicari possunt de rebus sacris in concreto, quatenus simul consecratio, vel ordo ad spirituale, trahitur in æstimationem. Aliqui putant, ibi specialiter prohiberi venditionem templorum & Ecclesiarum, at Jure tantum Ecclesiastico, cui per contrariam consuetudinem derogatum sit. Jus Civile de rebus sacris disponendi facultate caret. Ad 2. Ibi Episcopis tantum prohibetur (non aliis) ne accipiant aliquid pro oleo & chrysmate sacro, & hinc Simoniam Juris Ecclesiastici, nisi huic per consuetudinem derogatum sit, committunt aliquid accipiendo, non alii. Ad 3. *N. cons. & parit.* nam *consequenter* annexa ad spirituale, v. g. beneficia Ecclesiastica ad titulum & officium spirituale, non præsupponunt aliquid pretio æstimabile, sicut *antecedenter* annexa, atque illorum annexio ex Jure Ecclesiastico est tanta, ut à privatis,

Pars II.

L1

etiam

etiam per solam intentionem, in æstimatione morali tolli non valeat; & hinc de illis procedit, *quisquis horum alterum vendit, sine quo nec alterum provenit, neutrum invenditum derelinquit. can. quis 7. cit.* nam in beneficiis &c. rei spirituales quam præsupposito & principali annectitur temporale tanquam accessorium: econtra in aliis denter annexis temporale præsupponitur tanquam principale, & spirituale annectitur velut accessorium. Ad 4. Si accedat intentio vendenti & æstimationem res consecratione vel benedictione affecta qua præcisè volunt pretium dare vel accipere materia, vel forma artificiosa, non amplius de sensu compositus, & tales res non in concreto quoad materiam &c. tantum, in æstimationem veniunt. Cæterum permutare res sacras pro rebus sacris (extra materiam beneficalem) v. g. Indulgencias pro Reliquiis, vel pro Rosario Indulgencia habente, licet fiat sine auctoritate Episcopi, non est Simonia Juris Ecclesiastici est.

- 8 Dubitabis, an committatur Simonia Juris Ecclesiastici & Naturalis, vel tantum Ecclesiastici, si pretium temporale detur vel accipitur pro rebus spiritualibus à Jure Ecclesiastico annexis, uti sunt Beneficia Ecclesiastica, Decimæ seu potius jus decimarum &c? R. cum S. Thoma 2. 2. q. 100. in C. Suar. Covar. Gonzal. & communi opinione Felin. Garc. Jul. Clar. Zæf. Esparz. Cardena. Crisi dissert. 27. c. 1. n. 6. est Juris Naturalis & Civili. Sumitur ex d. can. si quis. & can. seq. ubi Innocentius II. interprete glossa beneficii venditionem Simoniacam esse probat ex verbis S. Peri ad ad Simonem Magum, dicentis, *pecunia tua*

fit in perditionem, quibus D. Petrus utique damnavit Simoniam Juris Divini & Naturalis. Accedit *can. 3. caus. 1. q. 1.* ubi habetur, quod beneficium vendere aut emere nihil sit aliud quàm *altare, & decimas, & Spiritum S. emere vel vendere*. Ratio est, quia, quando jus percipiendi fructus temporales, uti contingit in Beneficiis Ecclesiasticis & Decimis, à Jure Ecclesiastico annectitur officio spirituali, jus ad fructus & jus vel obligatio officii spiritualis, (quamdiu manet illa annexio, nec à Summo Pontifice, qui solus id potest, & Jus Ecclesiasticum tollere, sublata est) censetur unum esse jus. per *c. 25. de Prab. & unum sine altero*, consequenter sine jure officii spiritualis, vendi nequit. per *d. can. si quis.* adeoque semper manet sensus compositus annexionis rei spiritualis ad jus temporale. Si sermo est de ipsis fructibus beneficialibus vel decimalibus, cum non sint annexi juri vel officio spirituali, adeoque sint aliquid merè temporale, vendi utique liberè ac sine omni Simonia, etiam Juris Ecclesiastici, possunt. *Objic.* Illa connexio inter spirituale & temporale in prædictis juribus non provenit ab intrinseca necessitate, sed præcisè ex dispositione Juris Ecclesiastici, cum beneficia, decimæ &c. sint constitutæ ab Ecclesia: ergo circa illa solùm comittitur Simonia Juris Ecclesiastici. *R. N. cons.* facta enim semel annexione, eaque perdurante, cum jure ad fructus venditur etiam illud jus, cui tanquam principali illud accessorie annexum est, nempe jus officii spiritualis; quod est Simonia Juris Divini seu Naturalis. Sicut residentia in loco beneficii Curati est Juris Divini, licet creatio beneficii Curati, & designatio certi distri-

ctus, sit facta ab Ecclesia, seu auctoritate Ecclesiastica.

9 Dico 3. *Pretii* nomine in ordine ad Simoniam non sola venit pecunia, sicut in emptione-ventu-
ne, sed omnis res temporalis pecuniâ æstimabilis
vel quæ affert utilitatem temporalem. Sæpe vocatur
munus, quatenus hæc vox significat omnem
obligationem alicui impositam, Hoc pretium
triplex. 1. *Munus à manu*, per quod intelligitur
pecunia, vel alia res quæcunque pecuniâ æstimabilis,
ut contra-diffinita à precibus, & servitiis.
Munus à lingua, per quod denotantur preces,
intercessiones, laudes, recommendationes &c. facta
ex pacto vel intentione obligandi aliquem ad
continendum per illas aliquid spirituale. v.g. si quis
terti promittat vel det pecunias vel aliquid tempo-
rale ex intentione ipsum obligandi ad interces-
dum pro se apud tertium, ut iste conferat benefi-
cium Ecclesiasticum preces taliter ementi. 3. *Munus*
ab obsequio, per quod veniunt servitia, v.g. famu-
latus, negotii gestio &c. facta ex pacto vel intentione
obligandi alterum ad spirituale dandum. v.g. famularis
Patrono habenti jus præsentandi beneficium ea intentione,
ut ipsum obliget ad præsentandum loco mercedis, aliàs
debitæ servitiis, vel vicissim Titius Patronus te præsentandi
ea intentione, ut tu propterea tenearis ipsi famulari
ad tempus absque mercede temporali, vel alioquin
tem servitia non æquante. Hæc tria omnia potest
habere rationem pretii Simoniaci. De primo præ-
sumptum est per se, & ex verbis S. Petri: *pecunia in
caus. 1. q. 5.* quia sic per pecuniam paratur

obtinendum spirituale, quod juxta S. Th. 2. 2. q. 100. a. 2. ad 5. & communem aliorum sufficit ad constituendam Simoniam. Aliud foret, si preces non emereres pecuniâ vel alia re temporali, sed tantum rogares alterum, ut pro te intercederet, & per hanc intercessionem consequereris spirituale. Item si dares quidem pecunias, non ut alter pro te intercederet, sed tua merita præcisè proponeret tertio, à quo dependet datio vel collatio rei spiritualis, aut ut tibi aditum impetret, vel aliquid laboris in tui gratiam subeat &c. quamvis hoc sit periculosum; facilè enim talis informator evadit intercessor intuitu promissæ sibi aut datæ pecuniæ. De tertio constat ex c. 12. h. t. quia verè exhibetur temporale, seu servitium pretiò æstimabile, pro spirituali, vel vicissim spirituale pro temporali obtinendo. Aliud foret, si gratis servires, & sine intentione obligandi alterum ad exhibendum spirituale, licèt sperares indè consequi spirituale, aut vicissim. Item si servitium spirituale, v. g. orationes, sacrificia &c. promitteres pro obtinenda re spirituali, modò hoc spirituale non sit Beneficium Ecclesiasticum; tunc enim foret Simonia Juris Ecclesiastici. per c. fin. de Pact. specialiter c. 5. de rev. permut.

Dico 4. Licèt detur temporale, & accipiatur spirituale, si tamen non interveniat pactum, vel conventio onerosa, vi cujus imponitur aut intenditur obligatio ad dandum temporale pro spirituali, aut vicissim spirituale pro temporali, ita ut temporale habeat rationem pretii ad spirituale, atque sic fiat commutatio, adæquatio, vel appretiatio rei spiritualis cum temporali, non committitur

Simonia. Communis & certa ex *c. 9. 18. c. 9. h. t.* atque ex Simoniæ essentia, cuius forma substantialis est conventio vel pactum *onerosum*, contractus non gratuitus, seu per se inducens obligationem, & quidem rigorosam, qualis aliter est iustitiæ. *can. 4. caus. 1. q. 2. c. 18. cit.* Vel si ex alio motivo aut titulo detur vel promittitur spirituale, aut vicissim, v. g. ex gratitudine pro spiritualem jam acceptam, vel si res temporalis sit tam modica, ut animum accipientis non sit permutura credatur ad illius compensationem per spirituale faciendam, Simonia non committitur, & gratis dari censetur spirituale, non pro pretio temporali. Quale autem pactum sufficit in Simonia Mentali, superius *n. 2.* explicatum. In Conventionali requiritur verum pactum, expressum, vel tacitum, quo per circumstantias vel factum exprimitur mens dantis vel facientis aliquid, aut contractus onerosus; ad quos contractus etiam pertinet transactio, qua quis mittit vel dat spirituale pro temporali, vel temporale remittit, v. g. debitum pecuniarum pro spiritali, aut retinet, quod reddere alteri deberet, propter datum vel collatum spirituale. *de Pact. c. 9. 10. de transact.* quia transactio est contractus onerosus, & permutatio unius pro altero. Aliud foret in transactione impropria, compositione amicabili, qua gratis alteri conceditur.

- II Objic. I. Committitur Simonia, etsi temporale non detur pro spiritali tanquam pretium, ut motivum conferendi vel efficiendi spirituale.
2. Vel si temporale intendatur ut finis rei spiritalis.

3. Vel si temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, uti probatur ex propositionibus 45. & 46. ab Innoc. XI. damnatis, quarum prior sic habet: *dare temporale pro spirituali non est Simonia, quando temporale non datur tanquam pretium, sed duntaxat tanquam motivum conferendi vel efficiendi spirituale; vel etiam, quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut e contra: posterior sic sonat: & id quoque locum habet, etiamsi temporale sit motivum principale; imò etiamsi sit finis ipsius rei spiritualis sic, ut illud pluris aestimetur, quam res spiritualis.* Sed in his omnibus casibus non intèrvenit pactum, quo datur vel promittitur temporale pro spirituali: ergo. Rursus 4. Simoniacum est promittere, dare, exhibere aliquid temporale sub obligatione gratitudinis per pactum imposita; ergo non requiritur pactum onerosum *rigorosam*, seu Justitiæ, obligationem de se inducens. 5. Vice versa Simoniacum non est temporalia promittere vel dare sub conditione vel modo, *si alter, vel, ut exerceat pia opera*, v.g. quando parentes promittunt liberis munera, *si, vel ut obeant Sacramenta aut templa*: quando aliter studiosus ea conditione, ut ingrediatur Religionem: quando pauperi constituitur pecunia, ut fundat certas preces, vel Canonicis dantur distributiones, ut compareant vel psallant in choro &c. sed in his omnibus intèrvenit pactum præter temporale & spirituale: ergo nec intèrveniens pactum, quo promittitur temporale, vel datur, pro spirituali, sufficit ad Simoniam,

¶ Has objectiones satis esse difficiles, satis tamen etiam solubiles. Ad I. dico, sensum esse,

L1 4

quodd

quòd ille committat Simoniam, qui quidem non
 expressè pacificitur de re spiritali danda pro tem-
 porali reflexè tanquam *pro pretio*, dat tamen
 intentione & animò, ut alterum per tempore
 moveat, & obliget ad conferendum vel effici-
 dum spiritali. v. g. si Titius sciens vacare be-
 neficium accedat Patronum, eique offerat pium
 honorarium, v. g. vas argenteum, equum gene-
 sum, vel certam pecuniæ summam, simulque
 plicet pro præsentatione ad beneficium; nam
 tali casu vel datur pactum incompletum ex
 dantis temporale cum intentione movendi &
 ligandi ad præsentationem, non tamen man-
 statâ, & tunc est Simonia Mentalis. per c. 34.
 vel (quod in his circumstantiis verius esse pu-
 tum cum intentio satis videatur manifestari) datur
 tum completum, licet tacitum duntaxat &
 tuale, consequenter Simonia Conventio-
 cum utique satis appareat ex dictis circumstanti-
 equum vel pecuniam non gratis & liberaliter
 ferri; & Titius non foret contentus, si Patronus
 acceptaret, & tamen ad beneficium non præ-
 taret. Ad 2. ajo, sensum esse, quòd ille com-
 tat Simoniam, qui dat vel facit spiritali prop-
 temporale tanquam finem, & temporale hoc
 tendit tanquam *pretium*, seu quando interv-
 pactio vel intentio dandi vel faciendi spiritali
pro temporali: non verò, qui temporale non
 tendit tanquam *pretium* rei spiritalis, sed datur
 accipit ob aliam causam, v. g. ex titulo stipendi-
 ad sustentationem, ex gratitudine, ad redim-
 dam vexam &c. & quando non interv-
 vel intentio dandi spiritali *pro temporali*,
 quando

quando temporale non æquiparatur, vel præfer-
 tur, vel commutatur cum spirituali. Et hoc mo-
 do explicat propositionem damnatam 46. P. Mel-
 chior Friderich *in tract. de Simon.* meò judiciò
 longè clariùs & universaliùs, quàm alii, qui cum
 Cardenas dicunt, tunc committi Simoniam, quan-
 do temporale intenditur tanquam *finis extrinsecus*
 vel tanquam *intrinsicus primarius*, non verò, quan-
 do intenditur ut finis intrinsicus secundarius. Ra-
 tionem sic explicandi dat P. Friderich hanc; quia
 potest aliquid habere rationem finis intrinseci se-
 cundarii, & tamen intendi *ut pretium*, v. g. miles
 intendit defensionem Patriæ primariò, stipendi-
 um verò tantùm secundariò, & tamen stipendi-
 um intendi ut pretium sui laboris: econtra potest
 aliquid intendi primariò, & tamen non habere ra-
 tionem *pretii*, v. g. pauper petens elemosynam in-
 tendit hanc primariò, at non utique ut pretium suæ
 petitionis. Certum verò est, non committi Si-
 moniam, si temporale non habeat rationem pretii
 respectu spiritualis; si verò habeat, committi.
 Ad 3. concedo, quòd committatur Simonia, si tem-
 porale sit *gratuita compensatio* pro spirituali in
 hoc sensu, quòd exhibens spirituale intendat al-
 terum obligare ad gratitudinem *certò & determi-
 natò modò*, nimirum determinatè per tempora-
 le, exhibendam; quia tunc involvitur pactum one-
 rosum, & verè intenditur *compensatio* rei spiritua-
 lis per temporale, non obstante, quòd vocetur
gratuita, cum revera non sit gratuita, & solius
 gratitudinis obligatio, sed onerosa; quia talis sic
 dicit v. g. *confero tibi gratis & liberaliter bene-
 ficium Ecclesiasticum, sed ita, ut tu ex gratitudine*

obligeris mihi dare 100 aureos, quod est abuti
 cabulis & inaniter ludere in verbis, atque sic
 cilè omnis Simonia eluderetur. Econtra si exhibens
 spirituale solum intendat obligare alterum
 ad gratitudinem simpliciter, modò indeterminatò,
 quo alter voluerit, exhibendam, nimirum sit
 per spirituale, v. g. per preces aut sacrificia, sit
 per aliquid temporale, non committitur Simonia
 per gratuitam compensationem in hoc sensu ac-
 ceptam; quia accipienti spirituale non imponitur
 nova obligatio, sed gratitudinis tantum, quæ or-
 tur aliunde ex Jure naturali erga benefactorem, si-
 nempe relinquatur libertas gratitudinem exhiben-
 di eo modo, quo ille voluerit, qui aliquod benefi-
 cium ab altero accepit. Atque in hoc sensu re-
 ditio rei temporalis per accidens & gratis fit, &
 que meliùs vocatur *antidoralis* seu remuneratio
 vel gratuita *donatio*, quàm gratuita *compensatio*.
 Atque hinc ad tria prima membra negationis
minor. Ad 4. *Dist. Antec.* Est Simonicum pro-
 mittere &c. temporale sub pacto & obligatione
 gratitudinis in genere, & exhibendæ pro libito.
N. Ant. Quia alter jam aliunde obligatur ad exhiben-
 dam gratitudinem in genere, cui ergo benefactorem
 per spirituale: sub obligatione gratitudinis in genere
 terminatò modò, non prout alteri libuerit, sed
 exhibendæ determinatè per temporale pro libito.
li. C. Ant. & N. Conf. Sicut autem non committit
 Simoniam, qui dat spirituale sub spe consequendi
 temporale (ut & sub obligatione gratitudinis in
 genere in pactum deducta) ita nec committit, qui
 ex metu mali aliàs imminentis, vel ex amicitia,
 aut consanguinitate, quia

sperat, ex amicitia facit, aut sub obligatione gratitudinis in genere, nec ipse agit ex obligatione, nec imponit alteri obligationem, saltem novam, quam non aliunde habet. Unde &, qui sic dicit, *certus esto me fore gratum, si exhibueris mihi spirituale*, non committit Simoniam, modò non intendat se obligare ad gratitudinem certò modò, & determinatè per temporale exhibendam. Si tamen huiusmodi pactum fieret circa beneficia Ecclesiastica obtinenda, foret Simonia Juris Ecclesiastici, & sæpe periculum Simoniam Juris Naturalis, quia promittens gratitudinem, vel dans spirituale, facillè intelligit gratitudinem per temporale exhibendam. Ad §. *C. Ma.* cujus veritatem comprobatur communis sensus DD. & piorum fidelium praxis, imò Jus Canonicum *c. 2. de sepult. c. 2. 4. de condit. appof.* & ipse DEUS, in veteri Testamento Judæos provocans ad observanda mandata, & faciendos actus virtutum, promissâ frumenti aliorumque bonorum temporalium abundantiam. Sed *N. Min.* Non enim intervenit pactum, vel contractus onerosus, quo mutua temporalia piè agentibus promittuntur vel dantur tanquam pretium pro piis actibus, & sub obligatione absoluta eos ponendi, minùs in utilitatem promittentis aut dantis temporalia, sed promittuntur vel dantur per modum aut invitationis, aut stipendii ad sustentationem, aut ex titulo susceptæ in alterius gratiam obligationis: manent proinde donationes, aut liberales remunerationes, licet sub conditione, vel modo, & spectantes non utilitatem dantis, sed accipientis, & DEI honorem

Que.

13 Quæres, an pactum, quod ex una vel utraque parte paciscentium est fictum, & non ferium, constituat Simoniam. R. cum P. Friderich. Si utraque Pars promitteret fictè, v.g. Titius pecunias, Cajus beneficium, sine animo se obligandi non committeretur Simonia; cum desit totaliter intentio & consensus, essentialiter requisitus ad pactum, velut formam substantialem Simonie. Si verò ex una tantum parte fictio contingat, & simul per fictam promissionem rei temporalis obtineatur spiritualis, vel vice versa, ut si Titius fictè promisit pecunias, Cajus verò hac promissione illectus præsentavit Titium ad beneficium, committitur Simonia, licet multi & graves DD. dissentiant. Ratio est 1. quia per fictam promissionem pecuniæ in effectu non minus obtinetur spirituale, & via ad illud obtinendum paratur, ac per feriam: ergo committitur Simonia, sicut propter eandem rationem committitur Simonia per promissionem solam pecuniæ, licet hæc actualiter non solvatur, quia per promissionem æquè, ac per actualem solutionem, obtinetur spirituale. Et ideo ad *Tit. de Spoliis* docui, quòd fictè promittens Matrimonium æquè teneatur determinatè ducere deceptam, quam verè & ferio promittens. Ratio est 2. quia, ut DD. communiter ajunt, quod in Judiciis est corruptio in beneficiis Ecclesiasticis est Simonia: sed corruptio Judicis æquè fieri censetur per promissionem fictam pecuniæ, quàm per feriam, cum æquè ad iniquam sententiam movere sit apta, ergo. *Objic.* Fictè promittens caret animò dandi temporale pro spirituali: ergo. R. *liff. An.* Caret

Caret animò dandi, simul tamen habet animum
obtinendi spirituale per temporale licèt fictè pro-
missum. *C. Ant.* non habet hunc animum. *N.*
Ant. & Conf. Iste animus jam sufficit ad consti-
tuendam Simoniam.

Hucusque de constitutivis & natura Simonia
in genere. Nunc placet aliqua subjungere de Si-
monia, quæ committitur circa beneficia Ecclesia-
stica, & nimis frequenter, longèque frequen-
tius, quàm in aliis materiis, ob ingentem utilita-
tem temporalem, quam habent beneficia: cum
sint jus percipiendi redditus temporales Ecclesia pro-
pter officium spirituale: item de Simonia circa in-
gressum in Religionem in specie. Postmodum
de pœnis in Simoniacos statutis.

Dico 5. Promittere, dare, exigere, vel accipe-¹⁴
re aliquid temporale pro consecutione benefi-
cii interveniente pacto, vel intentione obligan-
di, est Simonia. Est indubitatum apud omnes
propter claros textus *Can. 2. 7. 8. 9. caus. 1. q. 3.*
c. 4. 6. fin. de Pact. c. 7. de transact. c. 34. h. t. Cum
beneficium detur propter officium. *c. ult. de Reser.*
in 6. & jus percipiendi fructus beneficiales sit an-
nexum, & quidem à privatis inseparabiliter, of-
ficio & titulo spirituali. Dixi 1. *consecutione.*
quo nomine intelligi volo præsentationem & in-
stitutionem, electionem & confirmationem, po-
stulationem & admissionem, liberam collatio-
nem, item permutationem & resignationem, &
quamcunque provisionem, ubi intèrvenit tempo-
rale ex pacto, vel intentione obligandi ad provi-
dendum. De resignatione adhuc observa, quòd,
si beneficium liberè, & non in favorem alte-
rius,

rius, resignetur sub reservatione pensionis, item si resignetur cum pacto, ut resignatarius solvat expensas à resignante factas in obtinendo beneficio, vel in litem, etiam Simoniaca sit (non tamen, si paciscantur, ut resignatarius solvat debita nomine Ecclesiæ contracta) quia pensio reservata est merè temporalis, & obligatio solvendi expensas est nova, beneficio per se non annexa. Dixi 2. *beneficii*, prout nempe est jus percipiendi fructus officio spirituali annexum; ipsi autem fructus beneficiales, sive pendentes adhaerent, sint, vel futuri, sive jam separati à solo, licite venduntur, permutantur, elocantur &c. pro temporali. *Objic.* Passim datur consuetudo, & quædam tolerata, vi cujus pro admissione ad possessionem Canonatus vel alterius beneficii exiguntur & dantur sportulæ, consistentes in pecuniis honorariis, conviviiis: ergo. R. quamvis hujusmodi consuetudo reprobetur in *c. 44. h. t. Trid. s. 24. c. 14. de ref.* in quibusdam locis tamen ita invaluit, ut DD. cum Pirhing *h. t. n. 91.* eam damnare tanquam Simoniacam non audeant, & quæ ex eo capite, quòd hæc sportulæ exigantur, dantur post plenè acquisitum jus in beneficio, præcisè pro acquirenda quietâ possessione, quæ consideratur tanquam aliquid facti, ac temporale aut corporale in se, aliunde & per se jam debitum quo pacto non intèrvenit Simonia Juris naturalis, quæ utique per consuetudinem tolli nequit, sicut si quis fructus beneficiales deberet redimere pecuniâ, convivio, vel aliâ sportulâ. Dantur itaque ad redimendam vexam, non pro jure spirituali, quod licitum est, & tunc in materia beneficia-

ciali contingit, quando jus spirituale jam plenè & perfectè quæsitum & certum est, nimirum non modò jus ad rem per præsentationem aut electionem, sed etiam per institutionem, confirmationem, aut collationem jus in re. per *c. 28. h. t.* Aliud foret, si jus adhuc esset dubium, vel necdum plenè quæsitum, v. g. necdum facta esset confirmatio electionis, tunc enim nec obex aut vexa removeri vel redimi pecuniâ posset ab eo, qui prodesse potest v. g. præsentando, suffragium dando &c. *c. 20. & 23. eod.* Cæterùm in materia beneficii omne pactum, licèt per illud etiam spirituale, v. g. beneficium promittatur, vel permutetur pro beneficio, ac pretium temporale non interveniat, ita prohibetur in Jure, ut, si fiat absque auctoritate Episcopi, inducat Simoniam Juris Ecclesiastici. *c. fin. de Pact. c. 5. x. & c. un. de rer. permut. in 6. const. Quanta Ecclesia S. Pii V.* scilicet ob mercationis speciem, & periculum, ne per hujusmodi pacta quærat utilitas temporalis ex perversa cupiditate, quod periculum præsumitur à Jure.

Dico 6. Specialis Simonia, quæ *Confidentialis* I § dicitur, in beneficiis Ecclesiasticis de Jure Canonico introducta est, gravibusque pœnis coërcetur. Datur tunc, quando quis alteri procurat beneficium, nempe conferendo, eligendo, præsentando, vel in ejus favorem resignando &c. cum certa *confidentia*, h. e. non cum spe & mera fiducia, sed cum pacto expresso vel tacito, ut idem beneficium post aliquod tempus cedatur, conferatur &c. procuranti vel alteri: quod triplici potissimum modo contingere potest. I. Cum reservatione *accessus*, h. e.

cum

cum pacto, ut is, cui procuratur, ex posside
idem beneficium resignet iterum procuranti, vel
alteri, qui hinc & nunc propter impedimentum,
v. g. ætatis non est illius capax, & sublatò impedi-
mentò pateat ipsi liber accessus ad beneficium
propria auctoritate. 2. Cum reservatione ingre-
ssus, h. e. quando quis obtinuit beneficium, reser-
vatum tamen possessionem, & illud cedit alteri cum
pacto, ut post cessionarii mortem vel resignatio-
nem idem beneficium ingredi, ejusque possessionem
capere possit. 3. Cum reservatione regressus,
quando quis beneficium à se jam possessum
cedit alteri eo pacto, ut sibi vel alteri post cessionarii
mortem vel resignationem liceat ad illud
regredi vel recuperare. Atque hæc tres species
quia nihil temporale intèrvenit, solum consistunt
unt Simoniam Juris Ecclesiastici. Quartus autem
modus, quo conferens vel renuntians vel
procurans alteri beneficium reservat pensionem
vel alteri solvendam, inducit Simoniam Juris
naturalis, quia pensio, consistens præcisè in fru-
ctibus reservatis, est aliquid temporale. Aliud
est, si pensio auctoritate Episcopi ex justa causa
statuatur vel reservetur. per c. 21. de Prob.

16 Dico 7. Promittere vel dare, exigere
accipere aliquid temporale pro ingressu Religi-
onis, h. e. pro admissione vel in Novitiatum
ad Professionem aut ad vota Religiosa, si
veniat pactio, est Simonia Juris Naturalis &
vini. c. 8. 19. 25. & c. & Extrav. 1. int. Cap.
h. t. quia talis ingressus ordinatur ad finem
pernaturalem, & perfectionem charitatis. D.
I. pro ingressu; licitum enim est aliquid
per

pere vel etiam pacisci *titulò sustentationis*, si Monasterium sit inops, & Regula Ordinis non repugnet. Communis cum S. Th. & Suar. per Trid. *f. 25. c. 16. de Regular.* suffragante praxi, & ratione, quia tali casu exigitur temporale pro temporali. Item *titulò dotis*, licet Monasterium sit probè fundatum & dotatum. Sumitur ex privilegio Innoc. VIII. id expressè indulgentis Monialibus teste Ascan. Tambur. modò non recipiant inhabilem præcisè ex intentione consequendi temporalia. Confirmat praxis valde generalis, præsertim apud Moniales, & ratio, quia Professio Religiosa non tantùm considerari potest ut status spiritualis, sed etiam ut quidam contractus humanus, per quem Religio obligatur ad alendam personam, & ad onera hujus status: sicut igitur de dote pro sponsa terreni sponsi ob onera Matrimonii licet pacisci, cur ex simili causa non liceat pacisci de dote pro sponsa Christi? Idem videtur esse de pacto circa donationem propter nuptias in vivis, utpote quæ pari passu ambulat cum dote: item circa legitimam; quia parentes hanc tenentur aliunde liberis relinquere. P. Franc. Schmier *de delictis p. 2. c. 1. à n. 112.* Notant tamen DD. facillè & forsàn sæpius contingere, ut, licet forsàn evitetur Simonia, turpis tamen avaritiæ labes à Monasteriis contrahatur, si adedò sordidè inhient temporalibus, & ab ingressuris tam sollicitè amplas paciscantur dotes, magis ad pecunias, quàm ad personarum habilitatem attenta, nec facillè recipiant pauperes, quæ minorem afferre dotem possunt. *Licet forsàn evitetur Simonia*, inquam; plurimi enim, nec absque ratione improbant exactio-

Pars II.

Mm

nem

nem *titulò dotis* in Monasteriis bene fundatis, ne-
 pote quæ vi fundationis tenentur profectas &
 profectos alere, ac onera Monasterii portare.
 Addunt quoque P. Reiffenstuel, P. Schmalzgru-
 ber, & *cit.* P. Schmier, licitum esse Monasteriis
 etiam divitibus, pacisci de certa portione bono-
 rum sibi obventura intuitu ingredientis, & remo-
 tiantis futuræ hæreditati parentum, aut alteri cu-
 cunque justæ prætensionis; quia in tali casu po-
 ctum fit solùm de temporali pro temporali, v. g.
 de legitima anticipatò solvenda pro jure hære-
 ditatis cesso. Confirmat consuetudo. Dixi 2. &
monia Juris Naturalis & Divini; quia *Juris Ec-
 clesiastici* tantùm Simonia probabilis committit-
 tur, si Monasterium sit dives, & tamen ab ingre-
 ris aliquid per pactum exigat vel accipiat. Mon-
 asterium *titulò sustentationis*, ut ex *c. 40. h. t.* Pa-
 lao & multi Recentiores docent contra P. Reiffen-
 stuel; quia solum temporale venit in contractum
 vel pactum pro temporali, nimirum pro sumptibus
 in sustentationem necessariis. Cui Juri Ecclesiastico
 videtur derogatum esse per consuetudinem, quæ
 vel indè rationabilis esse potest, quòd hoc pactum
 plures possint recipi, ac bona in fundationes Mo-
 nasteriorum assignata, quæ variis casibus & per-
 culis sunt expofita, securiùs conferventur, vel for-
 tè amittenda refarciantur. Dein hoc modo con-
 cetur avaritia ac invidia parentum & consangu-
 neorum, qui liberis, quasi forent illegitimi, aut
 consanguineis Religionem ingredientibus, nihil
 darent, vel non nisi modicum, ne quidem lega-
 mam: quod prorsus indignum est, & nescio, an
 non maledictionem Divinam post se trahat. De
 reli-

reliquo sponte oblata utique citra periculum Simonie & licite accipiunt Monasteria ab ingredientibus.

Objic. 1. Prohibitum est Monasteriis bene dotatis aliquid exigere de pacto, victu, vestitu, pecuniis. *Extrav. cit.* item sub specie vel *prætextu* paupertatis. *c. 40. cit.* & quidem Jure Divino ac Naturali, ut evidens esse putat P. Reiffenstuel: ergo Monasteria bene habentia nihil exigere possunt titulo sustentationis, dotis &c. etiam vi consuetudinis, cum temporale exigeretur pro ingressu, eò quòd alius titulus non habeat locum. 2. Non licet Monasteriis plures recipere, quàm vel ex redditibus suis, vel consuetis eleemosynis commodè sustentare possint. *c. un. §. sanè de statu Regular. in 6. Trid. §. 25. c. 3. de Regular. Const. Nullum omnino Clem. VIII.* ergo nunquam potest habere locum titulus dotis, aut sustentationis, & pactum super ea. 3. Ingressuri, vel ingressi ante editam Professionem liberè possunt disponere de rebus suis, & Monasteriis nihil tenentur assignare vel dare. *Trid. §. 25. c. 16. de Regular.* ergo adigi per pactum nequeunt, ut aliquid anticipatò acceptum in dorem afferant Monasteriis sub conditione, ut ista renuntient futuræ hæreditati &c. 4. Legitima non debetur liberis, quamdiu vivunt parentes. *per l. 1. §. 21. ff. de collat. bonor.* ergo. *¶ ad 1.* prohibitum quidem est, sed tantum Jure Ecclesiastico. Nec Monasteria opulenta solent allegare paupertatem: ergo, quando aliquid exigunt titulo sustentationis, nihil exigunt sub falso *prætextu paupertatis*, quòd prohibetur *d. c. 40.* P. Reiffenstuel nimis abundat in suo sensu. Quòd autem

Monasteria opulenta, quando aliquid exigunt
 titulò sustentationis, non exigant pro ipso ingressu
 clarum est in casu, quo sacerdotes divites, vel Re-
 ligiosi, quibus de sustentatione satis aliunde pro-
 spectum, pro Missis vel Ministeriis sacris aliquid
 recipiunt vel exigunt titulò sustentationis, quod
 ipsis licere fatetur ipse P. Reiffenstuel. *h. t. n. 1. p. 201. seqq.* Ad 2. *N. conf.* Clemens VIII. in
Const. bene explicat *c. un. & Trid. c. it.* ubi ponit
 hæc verba: *qui (Conventus) de consuetis elemo-
 synis, aliisve quibuscunque obventionibus in com-
 mune conferendis, commodè sustentari possit: ex
 respectu Monasterii inopis dos, velut pia largitio
 & consueta, considerari potest ut consueta elemo-
 mosyna: respectu opulenti ut obventio in com-
 mune conferenda.* Ad 3. *trans. antec. N. conf.* non
 enim liberum est Monasteriis recipere vel non re-
 cipere eos, qui, cum possent, nolunt tamen quod
 quam assignare vel dare Monasteriis. Ad 4. quod
 quam legitima vivis parentibus non debeatur
 ris, debetur tamen ipsis jus ad legitimam suo
 pore, imò & adhæreditatem: Possunt ergo de
 missione hujus juris pacisci. *c. 2. de pact. in 6.*
 confirmatò per consuetudinem.

18 Dico 8. Simonia Mentalis nulli subjacet per
 Ecclesiasticæ. 2. Probabilius etiam Conventio
 lis ante sententiam. 3. Licet (excepta Con-
 dentiali) mixta sit ex Reali. Proin 4. sola Simo-
 nia Realis punitur in Jure pœnis determinatis.
 Non tamen omnis, sed tantum aliqua. Pars
 sumitur ex *c. 33. 34. & fin. h. t.* Pars 2. ex
 1. *seqq. caus. 1. q. 3. c. 8. & Extrav. 1. & 2.*
int. comm. estque id communiter inter DD.
 ceptum

ceptum, quia, ubi Jura statunt pœnas, semper faciunt mentionem dationis, & acceptionis. Pars 3. quam tenet probabilior & communior contra Gutierrez & P. Friderich, ex *citt. can.* maximè *Extrav. 2. cit. ubi dantes, & accipientes* subjiciuntur pœnis: ergo, si tantum ex una parte secuta sit traditio, non incurruntur pœnæ: cum in pœnalibus benignior pars tenenda sit. *c. 49. de R. J. in 6.* & verba intelligenda cum secuto effectu ex utraque parte, ut communiùs explicant. Pars 4. fluit ex prioribus, Pars 5. exinde, quòd in Sacro Jure solum in tres Simoniæ species reperiantur pœnæ determinatæ, ipso facto incurrendæ, nimirum quæ contingit circa Ordinum collationem: Religionis ingressum: & provisionem Beneficiorum Ecclesiasticorum. Cæterum etiam aliæ Simoniæ, in aliis materiis commissæ, si ad Judicem deferantur, utique plecti possunt, ac debent arbitrariè, licèt vel nullæ in eas pœnæ, vel saltem non ipso Jure incurrendæ, sint decretæ, cum sint gravissimum crimen. *Objic. In c. 37. & 45. h. t.* videntur pœnæ infligi, licèt temporale tantum sit promissum pro spirituali tradito: ergo sufficit, si Simonia ex una parte sit completa per traditionem. *R.* Ibi est sermo de temporali remisso pro dato spirituali: *remittere* autem idem est ac *dare*. Dein ad incurrendas pœnas sufficit, si, quod priùs solum erat promissum, postea ex intervallo detur reipsa.

Dico 9. Pœnæ circa Ordinationem Simoniæ 19
 cam statutæ sunt hæ. 1. Excommunicatio Pontifici reservata in Ordinantem & Ordinatam. 2. Suspendio à collatione omnium Ordinum, & exercitio

ctio munerum Pontificalium, in Ordinatem, & susceptione Ordinum verò & susceptorum exercitio in Ordinatam. *c. 37. 45. & Extrav. 2. cit.*

20 Dico 10. Pœnæ in Simoniacos circa ingressum Religionis sunt istæ. 1. Excommunicatio reservata in dantem & accipientem temporale: si accipiens esset Communitas vel Capitulum, suspensio, & quidem, nisi occulta sit, pariter reservata Pontifici, ab officio & executione juris Capitalis, & administratione jurisdictionis. 2. Infamia Juris, consequenter & irregularitas. 3. Translatio Simoniacè admissi in arctius Monasterium, sed post sententiam primùm. *c. 19. 23. 41. & maxime Extrav. 1. int. com. h. t.*

21 Dico 11. Pœnæ in Simoniacos circa provisionem Beneficiorum, Officiorum, Dignitatum, & Prælaturarum Ecclesiasticarum sunt sequentes. 1. Nullitas provisionis, si sit præsentatio, postulatio, electio, si sit institutio, admissio, confirmatio, vel libera collatio, ut aded ante omni sententiam retineri in conscientia nec beneficiis &c. nec fructus beneficiales valeant. 2. Excommunicatio reservata in omnes ad talem Simoniacè cooperantes. 3. Inhabilitas provisi ad idem beneficium de novo obtinendum. 4. Item ad alia beneficia obtinenda. 5. Privatio beneficiorum privatus habitorem, ac depositio ab altaris ministerio, sed ultimæ duæ non incurruntur ante sententiam condemnatoriam, ut notant Nav. Suar. &c. Habentur hæc *Extrav. 2. int. tom. h. t. can. 1. caus. 1. q. 3. c. penult. de Elect. Const. Cum primùm Pij V.* Extendit se assertio ista etiam ad Simoniacum Juris Ecclesiastici. per *c. 5. & 7. de re-
pr-*

permut. quia *Extav. cit.* loquitur generaliter de Simonia circa provisionem beneficiale, & à DD. intelligitur generaliter. Non verò se extendit ad Simoniam circa beneficia minùs strictè sumpta, uti sunt Pensiones, Vicariæ temporales &c. commissam; quia *d. Extrav.* simpliciter loquitur de Beneficiis, Officiis, & Dignitatibus, proin, quâ pœnalis est, strictè accipienda. *Simonia Confidentialis* ferè easdem habet pœnas, cum hoc tamen discrimine. 1. Quòd, si Episcopus, aut Prælatuſ eo superior, sit reus, non incurrat excommunicationem, sed interdictum ab ingressu in Ecclesiam. 2. Quòd inhabilitas ad alia beneficia, & privatio priùs habitorum, incurrantur ipso facto, licèt opus sit sententiâ declaratoriâ criminis. 3. Quòd beneficiorum per confidentiam resignatorum vel collatorum reservatio inducatur. *Const. Romanum Pij IV. & Const. Intolerabilis Pij V.* Quæ tamen reservatio in Germania non procedit propter Concordata Germaniæ.

Quæres, an præfatas pœnas incurrat Simoniacè 22 promotus, at ignoranter, quia v. g. alius ipso infcio dedit pretium? 2. An ille, qui ignoravit has pœnas à Jure statutas? R. ad I. nullam incurrit, nisi nullitatem provisionis, & inhabilitatem ad idem beneficium absque dispensatione Episcopi. *c. 27. 33. h. t. c. penult. cit.* Ne nimirum aditus ad beneficia minùs legitimus detur cum detrimento Ecclesiarum: unde hæc nullitas & inhabilitas respectu talis non sunt pœna propter delictum. Et hinc fructus bona fide consumptos non tenetur restituere, imò post triennium, quo bona fide possedit, beneficium, nec istud, nec ullos fructus, etiam

formaliter exstantes; quia præscripsit, per Regem
 iam Cancellariæ *de Triennali possessore*. Deinceps
 dicta nullitas & inhabilitas à tali incurruntur, si
 promotus (fortè suspicans aliquid ab amico vel
 parentibus &c. dandum pro sui promotione) con-
 tra hoc expressè, fuisset protestatus: aut si tertius
 in fraudem, & eum in finem latenter aliquid tem-
 porale dedisset, ut provisio reddatur irrita. *c. 11.*
¶ 33. cit. R. ad 2. Si ignorantia fuit invincibilis
 (quod fortè tam facilè non contingit) excommu-
 nicationem certè non incurrit, imò juxta meam opi-
 nionem, *ad tit. de eo, qui duxit. in lib. IV.* traditio
 probabiliter nec alias pœnas incurrit, quamquam
 communis dissentiat. Imò fructus bona fide con-
 sumptos restituere non tenetur, & si à percepto-
 ne fluxit triennium, nec formaliter exstantes, et
 & nec pretium ille, qui accepit, si per triennium
 mansit in ignorantia invincibili; quia res mobilia
 præscribuntur trienniò.

23 Dico 12. Quamvis omne pactum Simoniacum
 (vel contractus) in ratione pacti sit nullum; tamen
 res spirituales & sacrae in commercium venire po-
 queant. *l. 83. §. 5. ff. de V. O.* & ad faciendum
 licitum nemo obligari valeat, scilicet ad dandum
 spirituale pro temporali, spectato Jure naturali
 secuta tamen traditio rei, vel temporalis vel spiri-
 tualis, valida est, v. g. collatio Simoniaca Sacra-
 mentorum, consecratio Ecclesiæ, Professio Regi-
 giofa &c. quia nullo Jure irritata reperitur. Ex-
 cipe tamen provisiones beneficiorum & officio-
 rum Ecclesiasticorum, quæ sunt irritæ Jure Eccle-
 siastico. *Extrav. 2. cit. &c.*

24 Quæres, an res Simoniacè acceptæ debeant
 restituere

fitui, & cui? R. 1. Si ex utraque parte facta fit traditio, & præter Simoniam non interuenit iniustitia, spectato Jure naturali nulla datur obligatio restituendi, ut patet per se; cum restitutionem non imperet violata virtus Religionis, sed tantum virtus Justitiæ læsa: in materia tamen beneficiæ de Jure Ecclesiastico datur obligatio, at non ante sententiam condemnatoriam. *c. 11. c. 39. inf. h. t.*

R. 2. Si interuenit iniustitia, ut si quis accepit pretium temporale pro re merè spirituali, nullum temporale pretiò æstimabile commodum afferente, v. g. pro Reliquiis sacris, Sacramentis &c. aut aliunde jam fuit obligatus ad dandum spirituale, licet hoc sit connexum cum commodo temporali, stringit jus naturale ad restituendum temporale, utpote acceptum sine ullo justo titulo. *Objic.*

Dans pretium pro re spirituali, nullum afferente commodum temporale, illud voluntariè dat: ergo ab accipiente retineri potest. Repono: licet det voluntariè, non tamen aliter intendit dare, quàm quantum permittit Justitia. R. 3. Si dans temporale iterum reddat spirituale, vel vicissim dans spirituale reddat pretium temporale, ad repetitionem reddi debet acceptum, saltem post sententiam Judicis restitutionem præcipientis in pœnam. R. 4. Si verò una tantum Pars tradidit, tunc multi faciunt discrimen, & dicunt, eum quidem, qui accepit temporale, spirituale tamen, v. g. beneficium, non dedit, teneri Jure naturali ad reddendum temporale, utpote nullo jure aut titulo acceptum, in quo facilè conveniunt omnes: eum verò, qui accepit spirituale, non tamen dedit temporale, non teneri ad reddendum spiritua-

le, quos & ego fui secutus, modò autem contra
 riam aliorum sententiam amplector, & hunc quo-
 que ad restituendum obligari probabilius esse pro-
 to ex hac ratione, quòd spirituale non sit de
 animò donandi, sed sub conditione, quantum
 illicita, recipiendi aliquid temporale, Neque
 cas, memoratam conditionem, quia turpis est
 haberi pro non adjecta; hoc enim negatur in
 de Jure solum id statuatur de conditione turpi
 Matrimoniis & Testamentis, nullibi autem de
 cui proin validè alligata censetur voluntas spi-
 tuale dantis. *q. 5. Simoniacè accepta per*
 quidem forent restituenda danti, utpote laici
 per sententiam verò Judicis potest pretium appo-
 cari pauperibus & causis piis in pœnam deliquit-
 tis, & in beneficialibus debet applicari Ecclesiis
 in qua beneficium existit. *c. 11. & 41. h. t.*

25 Dico 13. Judex in delicto Simoniae est
 fassicus & rivativè. 2. ad id accusandum adhiben-
 tuntur omnes, etiam criminosi & complices delicti,
 modò non sint capitales inimici. 3. & ad
 stificandum admittuntur pariter omnes, etiam
 lieres. 4. ad condemnandum sufficiunt etiam
 sumptiones violentæ. Pars I. sustinetur com-
 niter cum *gl. in c. 8. de for. comp. v. malef. affi.*
 Pars 2. fumitur ex *c. 3. 7. h. t.* Pars 3. ex *c. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*
eod. salvò tamen Judicis arbitriò, quantum
testibus aliàs minùs legalibus tribuendum
 Pars 4. ex *c. 6. eod. Masc. in concl. 1311. n. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*
27. & c. de Probat.

26 Dico 14. Absolvere à Censuris, & dispensare
 in pœnis Simoniae, licèt per se possit solus Pater
 fex, ac rarò soleat, & non sine certis conditionibus

bus, de quibus vid. Pyrrh. Corrad. in *Praxi dispens.* l. 5. c. 9. & 10. Reiffenstuel *h. t.* à n. 341. Si tamen delictum sit occultum, & ad forum contentiosum non deductum, à Censuris absolvit Episcopus. Trid. *f. 24. c. 6. de ref.* & Religiosi Mendicantes ex privilegio, pro foro interno. Idem Episcopus dispensat cum eo, qui beneficium Simoniacè obtentum sponte & ante sententiam condemnatoriam dimisit, ut notant DD. *excân. 2. caus. 1. q. 3.* & cum eo, qui per alienam Simoniam, se infcio, obtentum dimisit, ad idem rursus obtinendum. *c. penult. de Elect.* An verò Episcopus vi Trid. *lo. cit.* dispensare possit ad obtinendum rursus idem beneficium priùs Simoniacè obtentum, vel potiùs retinendum, si delictum mansit occultum, & ad forum contentiosum non deductum, disputant DD. Reiffenstuel cum comunio- ni negat. Henriq. Less. Palao *p. 3. tr. 17. d. 3. pu. ult. n. 4.* affirmant probabiliter, & inclinat P. Kri- mer *h. t. n. 592. seqq.*

TITULUS IV.

Ne Prælati Vices suas vel Ecclesias sub annuo censu concedant.

SUMMARIUM.

1. *Explicatio Rubricæ.*
2. *An committatur Simonia, si pro concesso usu potestatis Ecclesiastica, vel Ecclesiæ, accipia- tur pensio temporalis.*

In